OBSAH

13 Předmluva

15 Slovo na úvod

19 Úvod

27 KAPITOLA 1
Mýty o vybavení sboru, infrastruktuře a umístění

45 KAPITOLA 2
Mýty o sboru s rodinnou atmosférou

77 KAPITOLA 3
Mýty o osobní spiritualitě a vztahu s Bohem

101 KAPITOLA 4
Mýty o evangelizaci

133 Slovo na závěr

PŘEDMLUVA

Již velmi záhy, bylo to hned na počátku mé služby, jsem musel konstatovat, že ač většina členů sboru pracuje velmi usilovně, výsledek v podobě růstu je nedostatečný. Sbory byly naplněny duchovním smýšlením, svědomití lidé horlivě svědčili o Pánu Ježíši ve svém okolí, ale chybělo něco důležitého. Byl jsem nucen si připustit, že předpokládáme jisté skutečnosti, které ale v reálu takové nejsou. Začal jsem si psát poznámky, ve kterých jsem přemýšlel, jak se vyhnout těmto kamenům úrazu, abych tak pomohl sborům, v kterých jsem sloužil, růst. Snažil jsem se vyvarovat mýtů, které byly ve sborech široce přijímané.

Nejprve byl seznam krátký, ale když jsem se začal touto věcí zabývat, seznam mýtů vzrostl na celou stránku, až nakonec se dostal do podoby, kterou máte před sebou.

Bůh nás povolal jako své učedníky k službě, při které máme sdílet poznání Ježíše s lidmi kolem nás. On také zaslíbil moc z nebe, která nám má v tom pomáhat. U Jana 4,35 Ježíš říká, že již nyní je čas žně: „Pohleďte na pole, že se již zbělela ke žni."

Odevzdávám tuto knížku s nadějí, že všichni, kteří milují Ježíše, jeho církev a jeho velké poslání, budou schopni se stát úspěšnými učedníky Ježíše. Modlím se, abychom se mohli stát užitečnými služebníky našeho Pána, Spasitele a Krále.

Ježíš přichází! Pracujme promyšleně a rozlišujme, co je podstatné. K tomu je také potřeba se vzdát některých mýtů, kterých se držíme.

Jestliže bys chtěl vést dialog k čemukoli, co budeš číst na následujících stránkách, kontaktuj mne na tomto emailu: DavidPRipley@gmail.comout.

SLOVO NA ÚVOD

Osobně mě velmi oslovil mýtus 32 tvrdící, že naše společnost je křesťanská. David Ripley nás na těchto stránkách vyzývá, abychom zvážili mýtus o kultuře, ve které jako adventisté sedmého dne žijeme. Domnívám se, že mýtus 32 je podstatou toho, o čem autor diskutuje. My mnohdy předpokládáme, že Amerika a Kanada jsou v zásadě křesťanské národy, a proto není naléhavé oslovovat naše sousedy a společnost, jak by tomu bylo, kdybychom odjeli do zámoří. Konečně, míní mnozí, měli bychom se více zaměřit na „misijní pole" v jiných částech světa.

Na těchto stránkách jsem rozpoznal usilovnou snahu si ujasnit, že jestliže chceme mít živou církev, pak náš přístup a naše metody kontaktu se společností musí být efektivní. David Ripley nás vybízí k tomu, abychom vším svým jednáním i celým životem *byli* misionáři. Aby byli misionáři v zámoří úspěšní, je pro ně nezbytné studovat dějiny a kulturu oblasti, kde mají pracovat. Učí se cizí jazyk, zvyky i předsudky tamějších lidí. Musí podniknout mnoho věcí, dříve než se mohou stát efektivními pracovníky v novém prostředí.

Pro nás je nezbytné si uvědomit, že žijeme v sekulární společnosti. Jsme tedy povoláni k tomu, abychom byli misionáři v sekulární kultuře. Jako členové církve potřebujeme,

dokonce musíme být misionáři u našich sousedů a ve společnosti, ve které žijeme.

Tato kniha je voláním do akce! Nečekej, až to „někdo“ udělá místo tebe. Přijmi svou zodpovědnost jako části těla Kristova a využij své dary pro růst Božího království. Příliš mnoho z nás čeká na někoho jiného, na církev nebo na sdružení, aby něco udělaly, dřív než se rozhodnou vyjít sami.

Většina z nás má za sebou vícero seminářů, shromáždění, výborů, kde jsme plánovali, jak být aktivní, jak dávat biblické hodiny, jak navštěvovat lidi atd., než měla raná církev za celou dobu své existence, jak o ní čteme v knize Skutků.

Jistě, potřebujeme určitý výcvik. Potřebujeme prožít vylití Ducha svatého. Ale my dnes potřebujeme především *vyjít*. A Bůh „denně bude přidávat k našemu společenství ty, které povolává ke spáse“, jako v době apoštolské.

Ripley nás také vyzývá, abychom kladli otázky. V seznamu této knihy je 31 mýtů a po představení každého z nich následují výstižné a promyšlené otázky, které vedou k zamyšlení, jak je na tom tvůj sbor. Ale v souvislosti se svým sborem možná přijdeš na další otázky. Váš sbor možná najde další mýty, které bude třeba prozkoumat a které jsou ve vaší situaci jedinečné. Jděme kupředu! Klaďme otázky, identifikujme mýty. David Ripley se nebude cítit dotčen, vždyť je to právě to, k čemu nás vybízí. Nedává na všechno odpovědi. Jeho knížka je spíše nástrojem, který může poskytnout poctivý pohled na zdraví tvého sboru a s ohledem na vaši situaci dovolí Duchu svatému učinit velké věci.

Zakončím mýtem číslo 33 stojícím na přesvědčení, že náš sbor nemůže růst. Tak to je naprosto vyloučeno! Jestliže jste spojeni s vinným kmenem, pak porostete. A budete zdravými křesťany. Budete světlem na hoře. Budete solí ve společnosti. Budete nacházet ztracené. Budete tím, čím Bůh určil, že máte být. Budete věrnými učedníky.

Díky Ti, Davide, že jsi nás vybídl přemýšlet a klást si otázky a že jsi nám dal nástroj, který nás podnítí *vyjít*!

William Miller

Předseda Potomackého sdružení Církve adventistů s. d.

ÚVOD

Uvědomil jsem si, že jsme v pořádném problému. Jako kazatel a předseda sborového výboru jsem měl již delší dobu intenzivní pocit, že Bůh nám dává úkol, aby náš sbor rostl. Byla to neúprosná výzva a já jsem o ní pravidelně kázal a hovořil o tomto svém přesvědčení při svých návštěvách v domovech členů.

Cítil jsem, že sbory limitují samy sebe, když nejsou ochotny počítat se změnou v myšlení svých členů, a proto jsem při setkání diakonů a starších sboru o tomto tématu často hovořil. V poslední době náš sborový výbor začal diskutovat o růstu našeho sboru, ale diskuze nešla směrem, který jsem předpokládal.

„Kazateli, právě jsme postavili novou budovu," říká diakon. „Proč ji Pán nenaplnil? Vždyť jsme rozeslali pozvánky na všechny adresy v městě." „Ale my přece představujeme ostatky, že ano," namítl jiný člen výboru. „A to předpokládá, že nás nebude mnoho! Sice očekáváme zkušenost Letnic, ale ta přijde až úplně na konci."

Nesměle se ozval hlas jedné sestry: „Myslím, že kdyby v našem městě byla adventistická nemocnice, pak by náš sbor určitě rostl." Sestra se pootočila a její zrak se zabodl do mých očí. „Kazateli, mohl bys kontaktovat bratry na sdružení a zeptat se, co by v té věci mohli udělat?"

Cítil jsem, jak se propadám do deprese. Ztratil jsem kontrolu nad průběhem schůze. Něco bylo špatně, ale co to bylo? Dříve, než jsem mohl začít přemýšlet, jak vrátit diskuzi k našemu programu, zvedl ruku ještě další člen výboru, aby vyjádřil své mínění. „Myslím, že je potřeba počkat, až doroste naše mládež. Ona bude mít energii svědčit a dokončí dílo."

„Ne!" vložil se do toho jiný hlas. „Mládež může být aktivní a podílet se na bohoslužbách již nyní. Mimochodem, kazateli, zabývám se tím, jak dosáhnout vyšší kvality sobotní pobožnosti." Otočil svou ustaranou tvář k dalším členům výboru. „Jak teď probíhají pobožnosti? Kazateli, ty se snažíš omezit moc Ducha svatého, která by mohla působit při sobotní pobožnosti!"

„Nuže, nyní..." začal jsem hovořit, ale náš první diakon měl na mysli ještě něco jiného. „Víte, že v posledních několika měsících jsme měli při shromážděních několik návštěvníků, tak asi dva nebo tři každý týden, ale nikdy nešlo o tytéž návštěvníky." Odmlčel se a zdálo se, že přemýšlí. „Nebyli svátečně oblečeni, a tak nezapadli do našeho společenství. Ale protože neseme pravdu, můžeme se důvodně domnívat, že alespoň někteří se budou pravidelně vracet."

Když jsem tam seděl a poslouchal tyto řeči, byl jsem stále více sklíčený. Kde byla chyba? Ve všech těch rozmanitých myšlenkách byly určité elementy pravdy. Ale každý z těch, kteří seděli v této místnosti, přijal také značnou část iluzí. Pak mi začalo svítat. Náš sborový výbor převzal velký počet mýtů, které tenkrát kvetly v mnohých adventistických sborech. Pokud byla nějaká šance, aby náš místní sbor rostl, tak jak si to Bůh přeje, budu je muset objasnit a eliminovat.

Mýty, které bují v církvi

Co je to mýtus a co mají mýty společného s námi křesťany, adventisty sedmého dne? Pro účel této knihy můžeme formu-

lovat mýtus takto: je to přesvědčení, které je široce rozšířené, ale ve skutečnosti není pravdivé. Mýtus je často založen na pravdě, ale zvrhl se v něco úplně jiného, od pravdy dosti rozdílného. Mýtus je úskočný, protože představuje část z pravdy, ale přitom vede členy církve, aby jej bez váhání přijali jako celek. Lidé uchopí zrnko zlata zapasované do nepravdy a tomu pak hluboce věří, skálopevně se o ně přou a popírají jakékoli vysvětlení, které odhaluje mýtus tím, čím skutečně je – domnělým faktem, který ale ve skutečnosti není pravdivý.

Mýty mohou vypadat atraktivně, ale v posledu způsobí, že naše úsilí o růst církve vyjde naprázdno.

Všichni jsme učedníky

Jako křesťané jsme obdrželi a přijali povolání k učednictví. Koncept učednictví nás vede k tomu, abychom se sdíleli s tím, co víme o Bohu. A navíc, jsme adventisté sedmého dne, to jméno už samo naznačuje, že věříme v brzký příchod Ježíše, který přijde zachránit svůj lid z tohoto strastiplného světa, jenž se již stejně blíží ke konci. Máme proto smysl pro naléhavost. Učíme a kážeme, že lidský život je v sázce, a proto musíme být rostoucí církví. Přátelé, sousedé, známí i cizinci mají být seznámeni s blízkým příchodem našeho Pána. Ale děje se to v našich adventistických sborech?

Stagnující růst

V adventistických sborech v Severní Americe jsme svědky stále větší frustrace, kterou vyvolává zmenšující se procento růstu. Během posledních dvou desetiletí se růst pohyboval okolo 2 procent. Růst 1,44 procenta, který jsme viděli v roce 2004[1], byl nejmenší od bouřlivé periody církve počínaje prvními léty po roku 1900. V předcházejícím století byla církev rostoucí,

jakkoli se vypořádávala s A. T. Jonesem a jeho snahou převzít Battle Creek Tabernacle (hlavní shromažďovací sál), s pokusem Johna Harveye Kelloga zmocnit se Battle Creek Sanatoria a útokem A. F. Ballengera proti učení o svatyni a dalším bodům víry.

V téže době se církev musela zabývat radikálními změnami v Battle Creek College. Tehdy bylo těžištěm vyučování studium klasiků na úkor studia Bible a Battle Creek College se tak stala téměř sekulární školou. E. A. Sutherland pak zavedl místo klasické literatury jako hlavní předmět studium Bible. Nově byla také součástí vzdělání studentů manuální práce. V důsledku těchto změn škola ztratila akreditaci a nemohla již udělovat akademické tituly. Bylo rozhodnuto přestěhovat školu mimo město do oblasti mírných pahorků a farmářské oblasti v Berrien Springs, Michigan.[2]

Navíc k těmto změnám v školském vzdělávacím plánu včetně přestěhování na jiné místo byla církev zasažena jinou událostí. V budově nakladatelství Review and Herald, rovněž v Battle Creeku, vypukl požár a během několika hodin ji proměnil v popel. Bylo rozhodnuto přestěhovat jak nakladatelství, tak i úřad Generální konference z Battle Creeku do Takoma Park poblíž Washingtonu, D. C.[3] Tyto otřesy a jejich řešení byly velkou zátěží pro zatím malou denominaci. Lze proto pochopit poměrně malý růst členů v první dekádě dvacátého století.

Když jsem hledal odpověď na otázku, proč církev v našich zemích dnes neroste, a diskutoval jsem o tom s mnohými, slyšel jsem různé názory. Například: církev neroste proto, že členové spí, jsou lenošiví, sobečtí, sekulární, materialističtí a chybí jim spiritualita. Nevěřím, že je tomu tak! Většina členů sborů, ve kterých jsem měl přednost pracovat jako kazatel, byli upřímní křesťané, kteří byli ochotni dát svůj čas, schopnosti a prostředky jak ve prospěch svého místního sbo-

ru, tak celosvětové církve. Až když jsem si uvědomil mýty, kterých se jako adventisté držíme, a pomohl jsem členům sborů jim čelit, mohli jsme zakoušet Boží požehnání. V řadě adventistických sborů, kde jsem působil, nastal významný růst a dodnes lze vidět v určitých oblastech znatelné oživení.

Je třeba, abychom si uvědomili, k jakému mýtu inklinujeme. Pak musíme být ochotni je opustit, a dát tak prostor změnám, které se musí odehrát v kultuře života našich sborů a které jim umožní růst.

Některé sbory se řídí mýty

Základní cíl adventistů sedmého dne je připravit lidi na brzký příchod Kristův. Mýty ve sborech způsobují, že sborová kultura se posunuje směrem, který nikdo nezamýšlel. Mýtus, i když mu lidé upřímně věří a praktikují ho, nemá dobrý dopad na růst sboru. Když se vyskytnou potíže, členové sboru, místo aby hledali příčinu problému, se uchýlí často až k fatalistickému přístupu; věříme, že jsme věrní učedníci, a výsledek je už na Pánu Bohu. Jindy mají mýty marginální výsledky nebo mohou být vnímány, jako by přinášely úspěch. A to může vést k falešnému přesvědčení, že jsme splnili svou povinnost. Horší je, když tyto mýty přinášejí vzhledem k žádoucímu růstu sboru negativní výsledky: to pak vede k atmosféře malomyslnosti, apatie a uzavírání se do sebe.

Proč se držíme těchto mýtů? Nejspíše proto, že se bojíme prázdnoty, která může nastat, když se mýtů vzdáme. Začneme uvažovat: Čím bychom měli tuto prázdnotu zaplnit? A zde je dobrá zpráva. Bůh sám chce naplnit tuto prázdnotu. Touží nám požehnat způsobem, který překoná všechny mýty. Bůh chce, aby jeho církev rostla. K tomu je však nezbytná určitá spolupráce, která nestojí na mýtech a nepravdách. Bůh je Bohem pravdy a mýty nám zabraňují, abychom se mohli

připojit k Božímu dílu. Jak se píše v knize *Experiencing God*, je naším úkolem rozeznávat, co Bůh dělá, a jednoduše se k němu připojit.[4] Ellen Whiteová totéž píše ve své knize *Perly moudrosti:* „Když vůle člověka spolupracuje s Boží vůlí, stává se nepřemožitelnou. Všechno, co od nás Bůh požaduje, můžeme splnit v jeho síle. Všechny Boží příkazy zároveň obsahují sílu k jejich vykonání."[5]

Potřebujeme učednickou kulturu

Jistě, mýty nám často vyhovují, protože vyrůstají z naší představy, jak by církevní kultura měla vypadat. Při snaze chránit zvyklosti našeho sboru, jeho členy a nás samotné od stresů souvisejících se změnou se odvoláváme na neměnnou víru. V kultuře adventistických sborů v Severní Americe jsou však dramatické změny nevyhnutelné. Naše místní sbory se potřebují pohnout od kultury „členství" ke kultuře „učednictví".[6] Toho nebudeme nikdy schopni, dokud se neosvobodíme od našeho pohodlného sepjetí s našimi společně sdílenými mýty.

Když o nich dále budete číst, můžete se domnívat, že je přece naprosto zřejmé, že tyto mýty jsou nevhodné pro naši církev. Rád bych vás vybídl k tomu, abyste, když budete tuto knížku číst, si pečlivě všímali svého sboru. Budete překvapeni, jak mnoho zřejmých mýtů je součástí života vašeho sboru.

Mýty nemusí bolet, a přece jeho účinky mohou být zničující. Mohou být nebezpečné, až fatální. Kterých mýtů se jako církev držíme? Během dvaceti let mé pastorační zkušenosti jsem zkoušel všímat si většiny mýtů, které popisuji v této knížce, a to někdy i opakovaně. Chci ukázat, že je zde naléhavá potřeba přijmout v našich sborech zcela nové paradigma. Je nezbytné odložit mnoho mýtů a hodně se naučit o tom, jakým způsobem dává Bůh v současnosti růst svému králov-

ství. Doufám, že otevřu diskuzi o tom, jak má církev najít v této době své místo, tak aby mohla růst stejně jako v jiných částech světa. Bůh po tom touží kvůli nám, neboť se přibližujeme jeho druhému příchodu.

KAPITOLA 1

MÝTY O VYBAVENÍ, INFRASTRUKTUŘE A UMÍSTĚNÍ SBORU

Mýtus č. 1

Jestliže postavíme dostatečně pěknou modlitebnu, lidé budou sami přicházet na pobožnosti.

Byl jsem mladým kazatelem, který právě začínal svou kazatelskou službu. Tu sobotu jsem seděl v jednom sboru na okraji velkého města. Tento sbor měl svůj sen. Vznikl ve chvíli, když sbor o počtu asi 50 lidí obdržel jako dar značnou částku peněz díky závěti zemřelého člena sboru.

Nastala velká diskuze, jak nejlépe a nejodpovědněji tuto částku využít. Měli bychom zrekonstruovat naši starou budovu a podstatný díl závěti věnovat na evangelizaci? Měli bychom peníze někam investovat a tím získat po čase větší částku? Měli bychom použít tento dar pro vzdělávání dětí? Nebo bychom měli poslat celý obnos do zámoří a podpořit tak některé potřebné misijní pole? Měli bychom vybudovat novou modlitebnu, dostatečně velikou, aby mohla pojmout větší počet adventistů, kteří v širším okolí skutečně žili?

Sbor si vybral poslední možnost, protože věřil mýtu č. 1.: Jestliže takovou budovu postavíme, lidé přijdou. Nová budova stála několik stovek tisíc dolarů a měla kapacitu přes 400 míst. O deset let později jsem tento sbor navštívil a návštěvnost při této mimořádné sobotě byla kolem 50 návštěvníků.

Když Ježíš hovořil o sobě, řekl: „Na té skále zbuduji svou církev“ (Mt 16,18). Novozákonní spisy užívají výraz „církev“ více než 70×, ale ani jednou nehovoří o budově. Vždy je řeč

o skupině lidí, kteří společně vytvářejí Boží lid. Členové rané církve se setkávali ve svých domovech, nádvořích, jeskyních, u řeky – všude, kde se mohli v klidu sejít a chválit Boha. Po několik století neexistovala žádná stavba, kterou bychom mohli označit jako kostel nebo modlitebna, a přece církev rostla více než kdy jindy.

Rozhodně tím nechci tvrdit, že církev nemá stavět církevní budovy, to v žádném případě. Musíme si ale uvědomovat cíl zařízení, které stavíme. Modlitebna je prostředek, ale ne ten hlavní. Máme přivádět lidi k Ježíši, ne do budov. Máme k dispozici mnoho nástrojů, které nám mají pomoci sdílet pravdu o brzkém příchodu Spasitele. Jsou jimi modlitba, vize, evangelizace, abych jmenoval alespoň některé. Budete je potřebovat všechny.

Je snad Pán Bůh proti budování hezkých staveb? Jistěže ne! V Bibli máme zaznamenány instrukce, jak mají děti Izraele stavět úžasnou přenosnou svatyni (viz Ex 25–28). Boží pokyny zahrnují bohaté vyšívané závěsy a hojné užití zlata, stříbra a bronzu. Náramenník kněze obsahoval dvanáct drahých kamenů, včetně rubínu, topasu, safíru a smaragdu. Později, na Boží příkaz, král Šalomoun vystavěl jednu z nejkrásnějších staveb, Jeruzalémský chrám.

Jestliže patříš do sboru, který zvažuje stavět modlitebnu nebo ji už staví, pak by to měla být ta nejpěknější a nejreprezentativnější stavba, jakou jen můžete vystavět. Především však již nyní plánujte, jak využijete modlitebnu k tomu, abyste přivedli lidi k Ježíši. Mějte na mysli, že nejlepší nástroj má Bůh v každém z nás, ve mně i tobě. Když budujeme vztahy s druhými, pak může přitažlivá stavba pomoci v tom, že v ní lidé poznají Boha, kterému sloužíme. Jde však o volání k učednictví. Církev je tvořena z jednotlivců. Když se lidé naučí nám důvěřovat a současně se seznamují s Bohem, kterému věříme, nastane růst církve.

OTÁZKY K ROZHOVORU

1. Máme stavět nové budovy, nebo užít naše zdroje jinak? Kolik procent rozpočtu tvého sboru se používá na jeho vybavení a údržbu? Je to dobré využití vašich peněz?
2. Za jakých okolností může budova pomoci v růstu sboru? Kdy pomoci nemůže?
3. Reprezentuje vaše modlitebna Ježíše? Domníváš se, že se lidé dozvědí více o Ježíši, když přijdou do vaší modlitebny?
4. Co považuješ za Boží největší evangelizační nástroj na zemi?

Mýtus č. 2

Automobily nás nezajímají, my se staneme sborem pro okolní společnost.

Před mnoha lety jsem seděl jako kazatel místního sboru v řadě výborů, na kterých jsme uvažovali o demografickém složení společnosti, ve které byl náš sbor situován. Na mapě jsme namalovali kruh o poloměru osmi kilometrů okolo modlitebny. Tato rozloha mohla zahrnovat asi 20 tisíc lidí. To tedy bylo naše misijní pole. Přemýšleli jsme nad tím, jak bychom mohli oslovit tak mnoho lidí.

Velmi užitečnou knihou, která mi otevřela oči, byla knížka od Lyle Schaller, *The New Revolution*. Autor v ní vzpomíná, jak byl tázán na největší chybu, jakou kdy v životě udělal. Když uvažoval o této otázce, odpověděl, že se mýlil, když přesvědčoval vedoucí sboru, že automobily nehrají v návštěvnosti sborů žádnou roli.[7] Když jsem si toto doznání přečetl, najednou se mi rozsvítilo – většina členů mého sboru používala automobil, aby se zúčastnili bohoslužeb, někteří do sboru přijížděli i z dosti velké vzdálenosti.

Různé studie ukazují, že pouze dvacet procent lidí, kteří se v naší zemi účastní pobožnosti, cestuje do sboru méně než pět minut.[8] Osmdesát procent mého sboru žije mimo kruh, který jsem namaloval na mapě. Měl jsem dokonce členy, kteří každou sobotu cestovali autem více než hodinu, aby se zúčastnili bohoslužeb. Není divu, že pro členy mého sboru